

भक्षयन्ति । ता न आपः शः स्योना भवन्तु” इति । ‘याश्च’ आपः, ‘कूप्याः’ कूपे भवाः, याश्च ‘नाद्याः’ नद्यां भवाः, ‘समुद्रियाः’ समुद्रे भवाः, ‘याश्च’ आपः, ‘वैशन्तीः’ वैशन्तेषु पल्लवेषु भवाः । ‘उत’ अपि च, ‘याः’ आपः, ‘प्रासचीः’ प्रकर्षेण ततस्ततः समागताः ‘यासाम्’ अपां सम्बन्धि, ‘भधु’ स्वादु-भूतं रसं, ‘अषाढाः’ पूर्वाषाढनक्षत्रदेवता भक्षयन्ति । ता न इत्यादि पूर्ववत् ॥

अथ पञ्चमस्य पुरोऽनुवाक्यामाह । “तन्नो विश्वे उपशृण्वन्तु देवाः । तदषाढा अभिसंयन्तु यज्ञम् । तन्नक्षत्रं प्रथतां पशुभ्यः । कृषिर्दृष्टिर्यजमानाय कल्पताम्” इति । ‘विश्वे देवाः, ‘नः’ अस्मदीयं, ‘तत्’ विज्ञापनम्, ‘उपशृण्वन्तु’ । ‘तत्’ तदानीं, ‘अषाढाः’ उत्तराषाढाख्या नक्षत्रविग्रहाः, ‘यज्ञम्’, अस्मदीयम् ‘अभिसंयन्तु’ अभितः सम्यक् प्राप्नुवन्तु । ‘तत्’ उत्तराषाढाख्यं, ‘नक्षत्रं’, ‘पशुभ्यः’ पश्वर्थं, ‘प्रथतां’ प्रख्यातं भवतु । ततो ‘यजमानाय’, ‘कृषिर्दृष्टिः’, च कल्पतां सम्पाद्यन्तां ॥

तत्रैव याज्यामाह । “शुभ्राः कन्या युवतयः सुपेशसः । कर्मकृतः सुकृतो वीर्यावतीः । विश्वान्देवान् हविषा वर्द्धयन्तीः । अषाढाः काममुपयान्तु यज्ञम्” [४] इति । ‘अषाढाः’ उत्तराषाढाख्या नक्षत्रदेव्यः, ‘कामम्’ काम्यमानं, अस्मदीयं ‘यज्ञं’, ‘उपयान्तु’ । कीदृशोऽषाढाः ‘शुभ्राः’ निर्मलाः, ‘कन्याः’ कान्तियुक्ताः, ‘युवतयः’ नित्यं तरुण्यः, ‘शुपेशसः’ सुरूपाः, ‘कर्मकृतः’ कर्मकरणकुशलाः, ‘सुकृतः’ शोभनकारिण्यः,